

ಉರುವಲಿನ ಉಳಿತಾಯ - ಇಂಧನ ಮಿತವ್ಯಯ

ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 70ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರು ಹಳ್ಳಿವಾಸಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ, ಉರುವಲು, ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಾವು ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು, ಅತೀವೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಧನದ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ಉರುವಲಿಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅರಣ್ಯನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅರಣ್ಯನಾಶದಿಂದಾಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಉರುವಲಿನ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅರಣ್ಯ ನಾಶಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉರುವಲಿನ ಉಪಯೋಗದಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಉರುವಲಿನ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಈ ಕಿರು ಲೇಖನ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಉರುವಲಿಗಾಗಿ ಮರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಿಂದ ಆಗುವ ಹಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸೋಣ.

1. ಆರೋಗ್ಯ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಅಡಿಗೆಗೆ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಹೊಗೆಯ ಅಡಿಗೆ ಮನೆ ತುಂಬ, ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹದ ಅತೀ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಕಣ್ಣು ರಕ್ಷಣೆ ನಮ್ಮ ಹೊಣೆಯಲ್ಲವೇ? ಹೊಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಲೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಹಸ್ರ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ? ಉಸಿರು ಕಟ್ಟಿಸುವ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಹೊಗೆ, ಕಣ್ಣು-ಮೂಗು ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ, ಉರಿಯದ ಬೆಂಕಿಯಿಂದಾಗಿ ಬಳಲಿಕೆ, ಕರಿ ಕೊಳೆಗಳೆದುಂಟಾಗುವ ಮಲಿನತೆ, ಒದ್ದೆ ಸೌದೆಮಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಾಣ ಸಂಕಟ ಇವುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಸ್ತಮಾ, ಕೆಮ್ಮು, ದೃಷ್ಟಿ ಮಾಂದ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಶ್ವಾಸಕೋಶದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಾವಾಗಿಯೇ ಅಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

2. ಪರಿಸರ ನಾಶ

ಎಲ್ಲರೂ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ನಾಶವಾಗಿ ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ, ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರ ನಾಶದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಗಿಡ, ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ

ಇಲಾಖೆಗಳು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿವೆ. "ಮರ ಬೆಳೆಸಿ ಬರ ಅಳಿಸಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಉರುವಲಿನ ಉಳಿತಾಯ ಹಾಗೂ ಪರ್ಯಾಯ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸೋಣ

1. ಅಸ್ತ ಒಲೆ

ಇಂಧನದ ಅಪವ್ಯಯವಾಗದಂತೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರುವ ಸರಳ, ಸುಗಮ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಸಾಧನವೇ "ಅಸ್ತ ಒಲೆ". ಈ ಹೊಗೆ ರಹಿತ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವೇಳೆಗೆ ಮೂರು ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತೆರನಾದ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಹೊಗೆ ಇಲ್ಲದೇ, ಗೃಹಿಣಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಪಾತ್ರೆ ಹಾಗೂ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯು ಶುಚಿಯಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಸ್ತ ಒಲೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಂದರೆ ರೂ. 150-00ನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಲೆಗಿಂತ ಇದರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯು ಶೇಕಡಾ 35-40ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಅಸ್ತ ಒಲೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯ ಗೌಂಡಿಗಳಿಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

2. ಸೌರ ಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಾನವನಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯೇ "ಸೂರ್ಯ ಶಕ್ತಿ". ಆದರೆ ಮಾನವನಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ನಾವಿನ್ನೂ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸದಿರಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಕೇವಲ

ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖದ ಬಳಕೆಯಿಂದಲೇ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಒಲೆಗೆ "ಸೌರ ಒಲೆ" ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿ, ಅಕ್ಕಿ, ತರಕಾರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕುದಿಯಲು ಇಟ್ಟು, ಉಳಿದ ಮನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಅಡಿಗೆ ತಯಾರಾಗುವುದು. ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖದಿಂದ ಅಡಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸ್ನಾನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕಾಯಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೌರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀರು ಕಾಯಿಸುವ ಯಂತ್ರದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಆರಂಭದ ಭಂಡವಾಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ, ತಯಾರಾದ ಬಳಿಕ ಪ್ರತಿಸಲ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ಬಿರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಹೆಂಗಳೆಯರ ವಿಶ್ರಾಂತ ದುಡಿತದ ಹೊರೆ ಹಾಗೂ ಹೊಗೆಯ ಆಯಾಸ ಎರಡನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಸುವ ಸೈಸರ್ಗಿಕ ಇಂಧನ ಸಾಧನ - ಸೌರ ಒಲೆ. ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ತಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

3. ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಯಂತ್ರ

"ಇಟ್ಟರೆ ಸಗಣೆಯಾದೆ,
ತಟ್ಟಿದರೆ ಕುರುಳಾದೆ,
ಸುಟ್ಟರೇ ನೊಸಲಿಗೆ ವಿಭೂತಿಯಾದೆ"

ಎಂಬ ನಾಣ್ಯಡಿಯನ್ನು ಕೇಳದವರಾರು? ಆದರೆ ಸಗಣೆಯ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ರೂಪವನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಸಗಣೆಯನ್ನು ಅನಿಲವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅಡಿಗೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಪಕ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವುದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಗೆ ಮನದಟ್ಟಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದನ-ಕರುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಸಗಣೆಯೇ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲಯಂತ್ರದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮೂಲ ಘಟಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಂತಹ ಗೌಂಡಿಗಳಿರಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಸಿನ ಒಲೆ ಹೇಗೆ

ಉಪಯುಕ್ತವೋ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಒಲೆಯೊಷ್ಟೇ ಉಪಯುಕ್ತ. ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ, ಅನ್ನದಾತೆಯ ಮನ-ಮನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ನೀಡುವ ಸರಳ - ಸುಂದರ ಒಲೆ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಒಲೆ. ಈ ಅನಿಲವನ್ನು ದೀಪಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಘನ ಸರಕಾರವೂ ಕೂಡ ಉರುವಲಿನ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅಸ್ತ ಒಲೆ, ಸೌರ ಒಲೆ, ಸೌರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀರು ಕಾಯಿಸುವ ಯಂತ್ರ, ಸೌರದೀಪ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲಯಂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ, ಶೇಕಡಾ 10 - 50ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಆಯಾ ತಾಲೂಕಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿದರೆ ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶ ದೊರೆಯುವುದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಜನರು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾಗಿ ಈ ಸದವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ವನ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಇಂಧನದ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಇಂಧನದ ಅಪವ್ಯಯವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಯಬಹುದು.

ಕುಕ್ಕರ್

ಮೂರು ಬೇರೆ, ಬೇರೆ ಪಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದರ ಬದಲು ಕುಕ್ಕರ್‌ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅನ್ನ, ಬೇಳೆ, ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಯಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಇಂಧನ ಹಾಗೂ ಸಮಯದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಣ್ಣಿನ ಕವಚ

ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರೆಯ ಸುತ್ತ ಬಹಳಷ್ಟು ಶಾಖ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಕವಚ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಬಳಿಯಾಕಾರದ ಈ ಕವಚವನ್ನು ಒಲೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು, ಅದರ ಒಳಗೆ ಪಾತ್ರೆ ಇಟ್ಟರೆ ಶಾಖದ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆಗೆ ತಗಲುವ ಸಮಯವೂ ಕಡಿಮೆ. ಇದು ಉರುವಲಿನ ಉಳಿತಾಯಕ್ಕೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗೃಹಿಣಿಗೆ, ಹೊಗೆಯಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಅಪವ್ಯಯದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಾಯದಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲವು ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಗೃಹಿಣಿಯರು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಸುಮಾ ಹಾಸಲ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಆಶಾಲತಾ, ಕೆ.ಎ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಗ್ರಹ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - 580 005
